



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เป็นรากฐานและเป็นมรรควิธีพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและประสิทธิภาพของสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนของประเทศนั้นเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งหมด ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ดังที่ ภิญโญ สาคร โค้กลาวไว้ว่า "การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่รัฐใช้ในการพัฒนาประเทศทุกด้าน"¹ เพราะการพัฒนาในในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวของอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่จากการสำรวจข้อมูลทางสังคมและภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2525 จากประชากรกลุ่มเป้าหมายไม่รู้หนังสือจำนวน 24 จังหวัดพบว่า ประชากรอายุ 14 ปีขึ้นไปไม่รู้หนังสือถึงร้อยละ 7.8² ทั้ง ๆ ที่ในแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2520 โค้ระบุไว้ว่า "รัฐพึงเร่งรัดและสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียนในลักษณะต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้บุคคลมีโอกาสดำเนินการศึกษาตลอดชีวิตโดยเฉพะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นอันดับแรก..."³ และจากสถิติการศึกษานับย้อนปีการ-

¹ ภิญโญ สาคร, การลงทุนเพื่อการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2524), หน้า 1.

² กระทรวงศึกษาธิการ, กองแผนงาน, สถิติการศึกษานับย้อนปีการศึกษา 2525 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526), หน้า 11.

³ กระทรวงศึกษาธิการ, "แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520," คัดลอกพระราชกิจจานุเบกษา เล่ม 94 ตอน 31 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ยูไนเท็ค-โปรดักชั่น, 2520), หน้า 2.

การศึกษา 2525 พบว่า มีจำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษาทั้งสิ้น 11,479,779 คน อยู่ในระบบโรงเรียน 10,261,089 คน คิดเป็นร้อยละ 89.38 และอยู่นอกระบบโรงเรียน 1,218,690 คน คิดเป็นร้อยละ 10.62¹ ซึ่งจำนวนหลังนี้ไม่มีโอกาสที่จะเข้าศึกษาในระบบโรงเรียนได้ จะช่วยสาเหตุใดก็ตาม รัฐบาลจำเป็นต้องให้การศึกษาค้นหาหนทางที่ไร้โอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเขาให้ดีขึ้น เพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นพลเมืองที่ดีในระบบประชาธิปไตย วิธีการที่จะทำให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสรับการศึกษาให้มีความรู้เพิ่มขึ้นก็คือการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดยระยะแรกได้จัดตั้งเป็นกองการศึกษาผู้ใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อรับผิดชอบงานด้านนี้ ต่อมาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 4² รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนงานการศึกษานอกโรงเรียนมากยิ่งขึ้น โดยการจัดตั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อรับผิดชอบการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสรับการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่ไม่ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียน การให้บริการทางการศึกษาดังกล่าวนั้น มีหน่วยงานทั้งของเอกชนและรัฐดำเนินงานร่วมกัน แต่หน่วยงานที่รับผิดชอบงานนี้โดยตรงก็คือ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้จัดกิจกรรมออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. กิจกรรมที่จัดให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐาน เป็นความรู้ที่ทุกคนควรมีสำหรับที่จะอยู่ในสังคมใต้อาณัติ กล่าวคือต้องคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น รู้จักตนเอง รู้จักสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรู้อิทธิพลและคุณภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

¹กระทรวงศึกษาธิการ, กองแผนงาน, สถิติการศึกษามัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2525, หน้า 12.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : อักษรวิเทศ, 2520), หน้า 1-7.

2. กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อรักษานิสัยความดีเป็นให้คงอยู่และมีประสิทธิภาพ
อยู่เสมอ

3. กิจกรรมเพื่อเพิ่มเกิมนักเตะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพื่อยกระดับความ
เป็นอยู่ของประชาชน¹

กิจกรรมในแต่ละลักษณะที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนมีหลายรูปแบบ
แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ²

1. ลักษณะที่เป็นชั้นเรียน ได้แก่ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ขั้นพื้นฐาน หลักสูตร
การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ
2. ลักษณะที่เป็นกึ่งชั้นเรียน ได้แก่ กลุ่มสนใจและการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น
3. ลักษณะที่ไม่เป็นชั้นเรียน ได้แก่ การจัดการศึกษาทางวิทยุไปรษณีย์ ห้อง
สมุดประชาชน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน การศึกษาผู้ใหญ่ทางสื่อมวลชน การจัด
นิทรรศการพิพิธภัณฑ์ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้รับบริการ

สำหรับหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3-4 เป็นหลักสูตรที่เป็น
กิจกรรมในการให้ความรู้พื้นฐานแก่ประชาชนที่มุ่งพัฒนาตนเองซึ่งได้รับความสนใจอย่าง
กว้างขวาง ดังคำกล่าวรายงานของกองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน ในการเปิด
อบรมวิทยากรผู้ให้การอบรมครูสอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 ประจำ
ภาคกลางที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2525 มีใจความตอน
หนึ่งว่า ตั้งแต่ดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 3-4 ตั้งแต่ พ.ศ. 2511 มาจน

¹ อู๋คม เขยฉิ่งศ์, "การพัฒนาเศรษฐกิจกับการศึกษาออกโรงเรียน,"
วารสารลานขอย 11(มิถุนายน - สิงหาคม 2525) : 30-34.

² กรมการศึกษาออกโรงเรียน, "วิวัฒนาการทางการศึกษาออกโรงเรียน
ของไทย," เอกสารเผยแพร่ลำดับ 3/2525 (กรุงเทพมหานคร : งานผลิต ก.พ.,
2525), หน้า 61 - 64.

ปรับปรุงเป็นการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 เมื่อ พ.ศ. 2522 จนถึงปัจจุบัน จำนวนนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นชั้นเรียนไม่เคยต่ำกว่า 80 เปอร์เซนต์ จากนักศึกษาที่เป็นชั้นเรียนทั้งหมดของกรมการศึกษานอกโรงเรียน¹ และจากสถิติการศึกษานอกโรงเรียน ประจำปี 2525 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนพบว่า ในปี 2525 ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคมีนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3 ถึง 48,601 คน และในระดับที่ 4 ถึง 112,667 คน² ซึ่งจำนวนนักศึกษาในหลักสูตรนี้ทั้ง 2 ระดับมีมากกว่านักศึกษาในหลักสูตรอื่น ๆ ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดบริการให้แก่ประชาชน จึงถือว่าเป็นหลักสูตรที่ประชาชนให้ความสนใจมาก เพราะเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน และเป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด ความต้องการ และความสนใจของตนเอง

ในการจัดหลักสูตรการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 เท่าที่ผ่านมา กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ดำเนินการนิเทศและติดตามผลมาโดยตลอด ได้พบว่ายังมีปัญหาในการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1. ครูผู้สอนไม่เข้าใจหลักการของการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามปรัชญาที่ต้องการให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ครูนิยมสอนโดยวิธีบรรยาย ไม่ค่อยใช้วิธีการอภิปราย หรือวิธีส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด โดยอ้างว่าเสียเวลาและนักศึกษาไม่ชอบเรียน
2. โรงเรียนบางแห่งมองไม่เห็นประโยชน์ของการจัดสอนวิชาชีพ ทั้ง ๆ ที่วิชาชีพที่จัดสอนให้นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3-4 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนรักงาน

¹ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนนครสวรรค์, กรมการศึกษานอกโรงเรียน, "ค่ากลารายงานการกลาวเปิดอบรมวิทยากรผู้ให้การอบรมครูสอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 ประจำภาคกลาง," หน้า 1. (เอกสารอัครสำเนา)

²กระทรวงศึกษาธิการ, กองแผนงาน, สถิติการศึกษานับย้อน ปีการศึกษา 2525, หน้า 40.

อาชีพ สามารถนำความรู้ทางวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือประกอบอาชีพได้
โรงเรียนส่วนใหญ่สอนวิชาชีพไปอย่างแกน ๆ พอให้ครบหลักสูตรเท่านั้น บางแห่ง
ไม่มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการเรียนการสอนพอเพียง ดังนั้นการสอนจึงเป็นภาคทฤษฎี
แทนที่จะเป็นภาคปฏิบัติ

3. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในแต่ละระดับเป็นจำนวนมากยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับ
งานการศึกษาผู้ใหญ่ไม่ลึกซึ้ง ทำให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน เช่น การจัด
โปรแกรมเรียนฝึก ๆ ซึ่งมีผลทำให้การเรียนของนักเรียนเป็นโมฆะไป

4. ศึกษานิเทศก์หลายท่านยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 มากพอ บางครั้งเกิดความเข้าใจผิด ทำให้ไขว้เขว
ไปบ้าง จึงเกิดปัญหาในการนิเทศ¹

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ
ระดับที่ 3-4 เป็นหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีผู้สนใจเรียนมาก แต่เนื่องจากหลักสูตรนี้
เป็นหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงจากหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับที่ 3 และ 4
เมื่อปี พ.ศ. 2522 ทำให้ครูผู้สอนยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตร ตลอดจน
วิธีการสอน การวัดและการประเมินผล ถ้าหากได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากหน่วย
ศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน วิธีสอน การวัด
และการประเมินผล ก็จะทำให้การจัดหลักสูตรบรรลุเป้าหมายตามหลักการที่วางไว้ ผู้
ที่สามารถให้การแนะนำได้เป็นอย่างดีก็คือ ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
แต่เนื่องจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน เพิ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2524
ศึกษานิเทศก์อาจไม่ทราบถึงความต้องการของผู้บริหารและครูที่สอนในโรงเรียนที่เปิด

¹กรมการศึกษานอกโรงเรียน, กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน,
"รายงานการประชุมเสริมความรู้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่
แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 และสายสามัญ ระดับที่ 5," ระหว่างวันที่ 18-20
สิงหาคม 2525 ณ หอประชุมกระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 15-18. (เอกสาร
อัครสำเนา).

สอนหลักสูตรการศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 ว่าต้องการให้ในเทศอะไร
บ้าง ดังนั้นถ้าหากทราบความต้องการดังกล่าวแล้วก็จะเป็แนวทางให้ศึกษานิเทศก์
ในเทศได้ตรงกับความต้องการของผู้บริหารและครูเพื่อที่จะทำให้การจ้กหลักสูตรนี้
เป็นไปตามหลักการที่วางไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการทางค่านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูที่
สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4 ใน
เขตกรุง เทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการทางค่านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร
ผู้ค้ำเนงงาน และครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็คเสร์จ
ระดับที่ 3-4 สำหรับประชาชนทั่วไป เขตกรุง เทพมหานคร ใน 2 คานคือ

1. ค่านการค้ำเนงงานทั่วไป
2. ค่านวิชาการ

สำหรับผู้บริหารจะถามความต้องการทางค่านการนิเทศทั้ง 2 คาน ผู้ค้ำเนง
งานจะถามเพียงคานเดียวคือค่านการค้ำเนงงานทั่วไป ส่วนครูผู้สอนจะถามคานวิชา-
การ

ค้ำจ้กค้ำความที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหาร หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาของโรงเรียนผู้ใหญ่ในเขตกรุง เทพ-
มหานคร ที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ 3-4

2. ครู หมายถึง ครูผู้ดำเนินงานและครูผู้สอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบ เบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ในหมวดวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หมวด วิชาภาษาไทย หมวดวิชาคณิตศาสตร์ หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาภาษาอังกฤษ และหมวดวิชาชีพ

3. การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ในการแนะนำครูหรือบุคคลอื่นที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาให้รู้จักปรับปรุงวิธีการสอน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความ เจริญงอกงามทางวิชาชีพการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและ ปรับปรุงวัสดุประสงค์ทางการศึกษา ช่วยเหลือและปรับปรุงเนื้อหาการสอนและช่วย ในการประเมินผลการสอน¹

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลให้ศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ทราบถึงความ ต้องการทางด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูที่สอนในโรงเรียนที่เปิดสอน หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 เพื่อจะได้นิเทศตรงกับความต้องการของผู้บริหารและครู

2. เป็นประโยชน์ต่อหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ในการจัดอบรมศึกษานิเทศก์ เรื่องการนิเทศการศึกษาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4

3. เป็นแนวทางให้หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียนสามารถ จัดอบรมผู้บริหารและครูที่สอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ให้ ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

¹Carter V. Good, Dictionary of Education 3d ed., (New York : McGraw-Hill Book Co., Inc., 1973), p.574.

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน คือ หัวหน้าสถานศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานอกระบบแบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมี 85 โรงเรียน¹ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 70 คน โดยใช้สูตรของ Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan² แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยใช้วิธีจับฉลาก

2. กลุ่มครูผู้ดำเนินงาน คือ อาจารย์หรือครูที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานศึกษาให้ทำหน้าที่คานบริหารธุรการให้แก่โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรเท่ากับกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

3. กลุ่มครูผู้สอน คือ ครูที่สอนในหลักสูตรการศึกษานอกระบบแบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ในโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานอกระบบแบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 เขตกรุงเทพมหานคร จำนวนประชากร 2,496 คน³ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 330 คน โดยจะแจกแบบสอบถามให้แก่ครูผู้สอนโรงเรียนละ 6 คน คือหมวดวิชาละ 1 คน ดังนั้นจะสุ่มโรงเรียนจำนวน 55 โรงเรียนจากจำนวน 70 โรงเรียนที่สุ่มได้ในกลุ่มแรกโดยวิธีจับฉลากเช่นกัน

¹กระทรวงศึกษาธิการ, กรมการศึกษานอกโรงเรียน, ทำเนียบโรงเรียนผู้ใหญ่อีกส่วนกลาง สํารวจเมื่อ 1 มิถุนายน 2527, หน้า 1-8. (เอกสารอัครสำเนา).

² Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Educational and Psychological Measurement 30(1970) : 608.

³กรมการศึกษานอกโรงเรียน, กองปฏิบัติการ, สถิติการศึกษานอกระบบสายสามัญ ปีงบประมาณ 2526, หน้าสรุป ก. (เอกสารอัครสำเนาเย็บเล่ม.)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบ (check list) ตามทุกกลุ่ม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการทางการนิเทศการดำเนินงานทั่วไปเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามเฉพาะกลุ่มผู้บริหารและบุคลากร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการทางการนิเทศด้านวิชาการ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามเฉพาะผู้บริหารและครูผู้สอน

การสร้างแบบสอบถาม

มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาคนคว่าเอกสาร คำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบทั่วไปของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน แล้วสร้างแบบสอบถามชั่วคราว
2. นำแบบสอบถามชั่วคราวที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาคัดเลือกเพิ่มเติม แก้ไขข้อความและภาษาให้ครอบคลุมและรัดกุม
3. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 2 ไปขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

การรวบรวมข้อมูล

การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นผู้จัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และใช้การร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความต้องการ ทางด้านการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจะเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูล

บทที่ 2 เอกสาร รายงาน วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก